

„Więcej niż energia”

– Polski Związek Działkowców partnerem ogólnopolskiego projektu na rzecz odnawialnych źródeł energii

Pozyskiwanie energii z alternatywnych źródeł to jeden z priorytetów Unii Europejskiej. Państwa Wspólnoty aktywnie włączają się w działania na rzecz ekologizacji środowiska, rozpowszechniając wiedzę na temat odnawialnych źródeł energii oraz finansując ze środków unijnych inwestycje służące jej pozyskiwaniu. Także w Polsce można odnotować wiele inicjatyw w tym zakresie. Jedną z nich jest właśnie zawiązana, szeroka, społeczna koalicja, działająca na rzecz rozwoju energetyki obywatelskiej „Więcej niż energia”, której partnerem został **Polski Związek Działkowców**.

Projekt „Więcej niż energia” skupia wokół siebie ponad 117 podmiotów, a wśród nich samorządy, instytucje naukowe, stowarzyszenia, ruchy miejskie i osoby prywatne, które są przekonane, że Polsce potrzeba energetyki obywatelskiej. W gronie partnerów projektu znaleźli się m.in. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Związek Powiatów Polskich czy Związek Gmin Wiejskich RP.

W tym zaszczytnym towarzystwie nie mogło zabraknąć **Polskiego Związku Działkowców**, który prowadzi 4.846 rodzinnych **ogrodów działkowych** w całej Polsce. Szacuje się, że z ogrodów tych korzysta około 4 milionów obywateli. **Polski Związek Działkowców**, jako jedno z największych stowarzyszeń w Polsce, od lat włącza się w akcje promujące ekologię i prowadzi szeroką akcję informacyjną wśród działkowców

na temat ekologicznych metod upraw. To jednak nie wszystko. PZD kładzie także nacisk na alternatywne źródła energii, zachęcając zarządy ROD do pozyskiwania środków unijnych na budowę oświetlenia ogrodowego z wykorzystaniem paneli słonecznych. Udział **Polskiego Związku Działkowców** w projekcie „Więcej niż energia” jest zatem jak najbardziej uzasadniony.

Cel projektu

Projekt „Więcej niż energia” zrodził się z inicjatywy czterech organizacji: Greenpeace Polska, Polska Zielona Sieć, WWF Polska i ClientEarth. Wspólnie wraz z partnerami projektu apelują one do rządu RP o działania na rzecz budowy energetyki obywatelskiej, czyli włączenia samorządów, instytucji i osób prywatnych w produkcję energii odnawialnej, jej przesył, ale także efektyw-

ne jej wykorzystywanie, które przynosiłoby zyski. Te wszystkie działania podmiotów państwowych i prywatnych, a także osób indywidualnych, niezwiązanych bezpośrednio z sektorem energetycznym, określa się mianem energetyki obywatelskiej.

Zasadniczym celem projektu jest walka o stworzenie możliwości dla osób prywatnych, instytucji i przedsiębiorstw spoza sektora energetycznego do włączenia się w aktywności mające na celu poprawę efektywności energetycznej, co pozwoliłoby na płacenie niższych rachunków za energię, oszczędność surowców, a także brak konieczności budowy nowych instalacji energetycznych.

Jak to się zaczęło?

Ruch „Więcej niż energia” powstał na fali ogromnego poparcia społecznego inicjatyw związanych z odnawialnymi źródłami

energii i efektywnością energetyczną, czyli uzyskanie tego samego efektu przy wykorzystaniu mniejszej ilości energii. Według badań 88 proc. obywateli chce większych nakładów finansowych w tym obszarze. Podczas debaty, towarzyszącej opracowywaniu ustawy o odnawialnych źródłach energii tysiące Polaków i organizacji mogło wypowiedzieć się na ten temat. Dyskusja ta stała się podwaliną ruchu „Więcej niż energia”, który skupia wszystkich zainteresowanych energetyką obywatelską, którzy aktywnie chcą się włączyć w działania, mające na celu przekonanie polityków do wparcia jej rozwoju.

Korzyści projektu

W działaniach tych nie chodzi jednak wyłącznie o ekologię. Na budowaniu energetyki obywatelskiej skorzystaliby wszyscy – mieszkańcy, przedsiębiorcy, ale

również samorządy. Wśród korzyści można wymienić stworzenie setek tysięcy nowych miejsc pracy, pobudzenie przedsiębiorczości i innowacyjności. Co ważne, Polska dzięki temu zyskałaby także pewną niezależność energetyczną od zewnętrznych dostawców. To także duży krok w walce z ubóstwem energetycznym, czyli z sytuacją, w której rodzina nie może sobie pozwolić na energię lub usługi energetyczne, w celu zapewnienia sobie podstawowych, codziennych potrzeb tj. ogrzewanie, gotowanie, oświetlenie domu.

Alternatywne źródła energii w Polsce

Dziś poziom rozwoju energetyki obywatelskiej w Polsce nie napawa optymizmem. Jak pokazują badania przez minione 10 lat powstało zaledwie około 230 tys. mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, pomimo że co najmniej 4 miliony budynków spełnia warunki techniczne wymagane do ich zamontowania. Co zatem stoi na przeszkodzie? Przepisy prawne i administracyjne, które faworyzują wielkie elektrownie, jednocześnie blokując rozwój alternatywnych metod pozyskiwania energii. Szansą na zmianę tego stanu rzeczy są taryfy gwarantowane dla mniejszych producentów energii, które zawiera ustawa o odnawialnych źródłach energii. Jednak nawet i te rząd planuje zmniejszyć, co w konsekwencji spowoduje, że produkcja energii w przydomowych elektrowniach stanie się nieopłacalna.

PDZ na rzecz energii odnawialnej

Partnerstwo w projekcie „Więcej niż energia” to nie pierwsze działanie **Polskiego Związku Działkowców** na rzecz alternatywnych metod pozyskiwania energii. Od dłuższego czasu Związek promuje wśród działkowców wykorzystywanie w ROD paneli słonecznych przy oświetlaniu ogrodowych alejek. Na ten cel zarządy rodzinnych **ogrodów działkowych** mogą pozyskiwać fundusze ze środków unijnych. Szczegółowych instrukcji jak tego dokonać udziela im **Polski Związek Działkowców**, który na

swojej stronie internetowej pzd.pl ma specjalną zakładkę aktualności – fundusze unijne, w której zamieszcza wszelkie wskazówki, porady oraz związkowe dokumenty. Znaleźć tam można również bazę najbardziej potrzebnych kontaktów.

Wszelkie informacje o funduszach unijnych dla ogrodów regularnie publikowane są także w związkowych wydawnictwach tj. Informator Działkowca, Biuletyn Informacyjny oraz Zielona Rzeczpospolita.

To jednak nie jedyne działania PZD na rzecz uświadamiania działkowców w zakresie funduszy unijnych, także tych, w ramach których można sfinansować wyposażenie ogrodu w panele słoneczne. W całym kraju dla prezesów ROD są organizowane, przez Okręgowe Zarządy PZD we współpracy z jednostkami samorządowymi, szkolenia. Podczas nich mogą dowiedzieć się oni jakie są fundusze unijne i w jaki sposób oraz na jakie cele można wnioskować z nich o środki. Co więcej, w tym samym czasie Okręgowe Zarządy PZD spotykają się z przedstawicielami władz samorządowych, a także z Marszałkami Województw, szukając wsparcia i pomocy przy pozyskiwaniu środków unijnych na inwestycje w rodzinnych **ogrodach działkowych**.

Proekologiczny działkowiec

Polski Związek Działkowców bardzo ceni sobie proekologiczną postawę działkowców. Tym bardziej znacząca jest inicjatywa niektórych z nich, którzy decydują się na indywidualny montaż paneli słonecznych na swojej działce. Pełne koszty takiej inwestycji ponosi działkowiec, bowiem na dofinansowanie montażu paneli ze środków UE można ubiegać się tylko na częściach wspólnych ogrodu, a nie poszczególnych działkach. Warto jednak, aby każdy działkowiec rozważył taką inwestycję na swojej działce, gdyż w rezultacie wytworzonego prądu wystarczy mu na oświetlenie altanki, zasilenie czajnika elektrycznego, suszarki do wierzwy, wiertarki, a nawet lodówki. Co więcej, korzystanie z paneli słonecznych jest bardzo komfortowe, ponieważ nie emitują one żadnego hałasu ani nie zabierają miejsca – zaleca się ich montaż na wysokości do 3 metrów na dachu lub słupie. Jedynym obowiązkiem działkowca pozostaje zgłoszenie jego montażu do urzędu gminy.

Skąd wziąć pieniądze na panele słoneczne w ROD?

Z kuli o pozyskanie funduszy UE na panele słoneczne w ogrodzie może ubiegać się zarząd ROD. W szczególności powinien zainteresować się on Regionalnymi Programami Operacyjnymi, których celem jest wspieranie rozwoju wszystkich regionów. Fundusze zarządzane są w tym przypadku nie przez władze cen-

tralne, a instytucje samorządowe – czyli zarządy województw. Każde województwo ma własny program operacyjny. W zależności od regionu można starać się o środki na poszczególne inwestycje w tym m.in. bywa, że i na wyposażenie ogrodów w panele słoneczne. Warto zatem, aby zarządy ROD weszły na stronę internetową Regionalnego Programu Operacyjnego w swoim województwie i sprawdziły na jakie inwestycje mogą ubiegać się o dofinansowanie dla swojego ogrodu.

PZD – wszystkim dla działkowców i ogrodów

Polski Związek Działkowców za priorytet stawia sobie działalność proekologiczną. Chodzi nie tylko o ekologiczne metody upraw, ale również oszczędność zasobów naturalnych, w tym energii. Dlatego Prezydium Krajowej Rady PZD nie miało żadnych wątpliwości, decydując o dołączeniu Związku do projektu „Więcej niż energia”. Warto podkreślić, że to także kolejna współpraca PZD z Greenpeace, który jest współorganizatorem niniejszej akcji.

Do tej pory obydwie organizacje współpracowały ze sobą na rzecz ochrony pszczół. Była to bardzo cenna inicjatywa, ponieważ na skutek zmian klimatycznych, chorób i pasożytów oraz nadmiernej chemizacji rolnictwa, każdego roku ubywa coraz większy odsetek populacji tych owadów. **Ogrody działkowe**, jako ostoja zieleni i bioróżnorodności w polskich miastach i na ich obrzeżach, odgrywają więc ważną rolę w zachowaniu zdrowych populacji owadów zapylających poprzez zapewnienie przyjaznych warunków życia dla tych pożytecznych stworzeń.

Inną współpracą z organizacją pozarządową, którą może pochwalić się **Polski Związek Działkowców**, jest współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Ekorozwoju Agro – Group. PZD włączył się w ogólnopolską kampanię edukacyjną „Jeź swój zwierz”, podczas której w ogrodach w całej Polsce były rozwieszone plakaty informacyjne z instrukcjami jak postępować z jeżami.

Pozostaje mieć nadzieję, że akcja „Więcej niż energia” przyniesie również dobre efekty jak pozostałe kampanie, w które zaangażował się **Polski Związek Działkowców**. Jest duża szansa, że wspólny głos tak wielu organizacji na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii i budowania energetyki obywatelskiej zostanie usłyszany przez polityków. We wspólnocie tkwi siła, zatem już wkrótce można spodziewać się, że rząd uwzględni apele ruchu „Więcej i energia” i stworzy dogodne warunki prawne do rozwoju alternatywnych źródeł energii w Polsce.

Czytaj więcej o projekcie „Więcej niż energia” na stronie wiecej-nizenergia.pl. W materiale wykorzystano informacje pochodzące z niniejszej strony.

AD